

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ปัญหาและความสำคัญ

จากการที่ระบบเศรษฐกิจการเงินของโลกมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น และเชื่อมโยงกันเสมือนเป็นระบบเศรษฐกิจเดียวกัน ทำให้เหตุการณ์หรือพัฒนาการทางการเงินในประเทศหนึ่งประเทศใด จะส่งผลกระทบต่อประเทศอื่นๆ ทั่วโลกอย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก ดังนั้นประเทศต่างๆ จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาาระบบเศรษฐกิจการเงินของตนให้สามารถรองรับการขยายตัวและปรับตัวต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจการเงินของโลกอย่างรวดเร็ว ตลอดจนพัฒนาตลาดเงินให้กลไกตลาดทำงานได้อย่างเสรี ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบการเงินสามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้มีการแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินภายในประเทศ เพื่อเตรียมพร้อมต่อการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นในเวทีการค้าโลก การปล่อยเสรีทางการเงิน (Financial Liberalization) เป็นมาตรการที่สำคัญที่รองรับการพัฒนาาระบบการเงินดังกล่าว โดยมีหลักการที่สำคัญคือการลดบทบาทของภาครัฐในการแทรกแซงกลไกการดำเนินงานของตลาดการเงิน (Financial Market) อาทิเช่น การดำเนินมาตรการการปล่อยเสรีในอัตราดอกเบี้ย โดยการยกเลิกการกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยขั้นสูง (Ceiling of the Interest rate) การผ่อนคลายการควบคุมกฎระเบียบด้านการบริหารตรา โดยมีการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ตลอดจนการผ่อนคลายการควบคุมทางการเงิน (Financial Deregulation) เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงานของสถาบันการเงินและส่งเสริมให้มีการแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ ผลของมาตรการต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ของอุปสงค์การถือเงินต่อตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญต่างๆ เช่น ระดับรายได้ และอัตราดอกเบี้ย ซึ่งอาจส่งผลให้ฟังก์ชันอุปสงค์การถือเงินไม่มีเสถียรภาพของความสัมพันธ์ต่อตัวแปรกำหนดต่างๆ และโดยที่เสถียรภาพของความสัมพันธ์ดังกล่าว มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจในระดับมหภาค โดย

เฉพาะนโยบายการเงิน โดยเสถียรภาพของความสัมพันธ์ดังกล่าว จะส่งผลถึงการเลือกใช้เครื่องมือทางการเงิน (Monetary Instruments) และการกำหนดรูปแบบของนโยบายทางการเงิน (Formulation of Monetary Policy) ในที่สุด

ในกรณีของประเทศไทย ได้มีการปล่อยเสรีทางการเงินมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีการดำเนินการปล่อยเสรีในด้านต่างๆ อย่างช้าๆ ค่อยเป็นค่อยไป โดยคำนึงถึงความพร้อมในการปรับตัวของสถาบันการเงินในประเทศเป็นสำคัญ การผ่อนคลายข้อจำกัด และการปล่อยเสรีทางการเงินในด้านต่างๆ ได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจังตั้งแต่ปี พ.ศ.2533 เป็นต้นมา โดยได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาทางการเงินขั้นที่หนึ่ง (2533-2535) และขั้นที่สอง (2536-2538) โดยแผนพัฒนาทางการเงินขั้นที่หนึ่งประกอบด้วยแผนการผ่อนคลายข้อจำกัดและการเปิดเสรีทางการเงิน การปรับปรุงการกำกับและการตรวจสอบสถาบันการเงิน การพัฒนาตราสารและบริการทางการเงิน การพัฒนาระบบการชำระเงินเป็นต้น ส่วนแผนพัฒนาระบบการเงินขั้นที่สอง ประกอบด้วยแผนการดำเนินการผ่อนคลายต่อเนื่องจากขั้นที่หนึ่ง การส่งเสริมการระดมเงินออม และการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการเงินเป็นสำคัญ

ผลของมาตรการต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมทางการเงินและพฤติกรรมของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่างๆ ตามทิศทางของการดำเนินการปล่อยเสรี เช่น การปล่อยเสรีในอัตราดอกเบี้ย ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (real interest rate) มีค่าเพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งในช่วงก่อนหน้าที่จะมีการปล่อยเสรีดังกล่าว อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของไทยมีการติดลบในบางช่วง ดังแสดงในรูปที่ 1.1 รูปที่ 1.2 และ รูปที่ 1.3 การปล่อยเสรีในอัตราดอกเบี้ย ทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเสรี ก่อให้เกิดการพัฒนาทางการเงินทางการเงินในเชิงลึก (Financial Deepening) ซึ่งจะสามารถพิจารณา

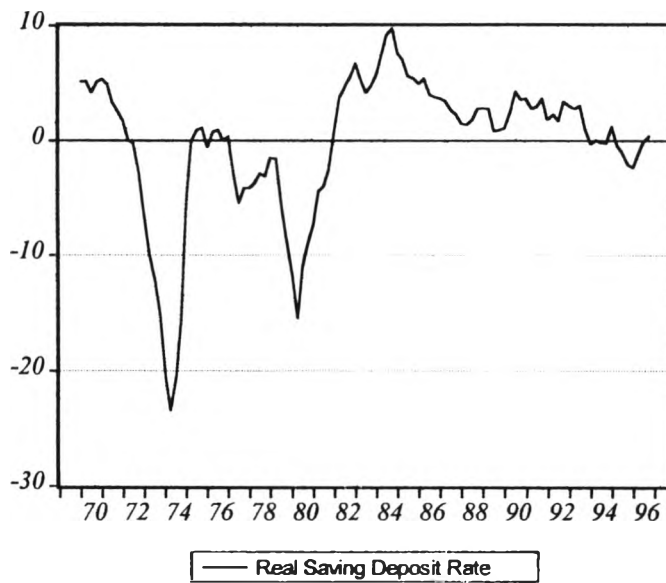

Financial Deepening เป็นผลของการที่ภาคการเงินมีการขยายตัวในอัตราที่สูงกว่าภาคผลผลิตจริง ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากสัดส่วนของอัตราขยายตัวของปริมาณเงิน (Monetary aggregate) ต่ออัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเบื้องต้น (GDP) โดย McInnon (1973) ได้ชี้ให้เห็นว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นผลมาจากการพัฒนาทางการเงิน (Monetization) และการปล่อยเสรีทางการเงิน (Financial Liberalization) เป็นสาเหตุสำคัญ นอกจากนี้ Goldfeld (1979), Akhtar (1988) และ Laidler (1993) ได้ชี้ให้เห็นว่าการขยายตัวของปริมาณเงินดังกล่าว โดยเฉพาะในกรณีของประเทศกำลังพัฒนา เป็นผลมาจากการขาดแคลนสินทรัพย์ทางการเงิน (Financial Assets) ในการออม ดังนั้นประชาชนจึงถือเงินเป็นเสมือนสินทรัพย์เพื่อการออม นำมาซึ่งการขยายตัวอย่างรวดเร็วของปริมาณเงิน

ได้จากสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของปริมาณเงินในความหมายกว้างต่อผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (M2/GDP) โดยสัดส่วนดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นจาก 37% ในปี พ.ศ. 2523 เป็น 70% และ 80% ในปี พ.ศ. 2533 และ 2539 ตามลำดับ ดังแสดงในรูปที่ 1.4 ซึ่งการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนดังกล่าว แสดงถึงการขยายตัวของภาคการเงินตามการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ และพิจารณาได้จาก สัดส่วนของสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียงกับเงินต่อปริมาณเงินในความหมายแคบ (Quasi/M1) ซึ่ง เพิ่มขึ้นจาก 70.71% ในปี พ.ศ. 2523 เป็น 82.53% 86.22% และ 88% ในปี พ.ศ. 2528 2533 และ 2537 ตามลำดับ ดังแสดงในรูปที่ 1.5 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของการถือเงินของประชาชนจากผลของการปล่อยเสรีในภาคการเงิน การเพิ่มขึ้นของสัดส่วน ปริมาณเงินในความหมายกว้างต่อผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น ในอีกนัยหนึ่ง จะ สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มที่ลดลงของอัตราเร็วของการหมุนเวียนของรายได้ (Income -Velocity) ซึ่ง แสดงถึงอุปสงค์ของเงินที่เพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากการปล่อยเสรีทางการเงิน

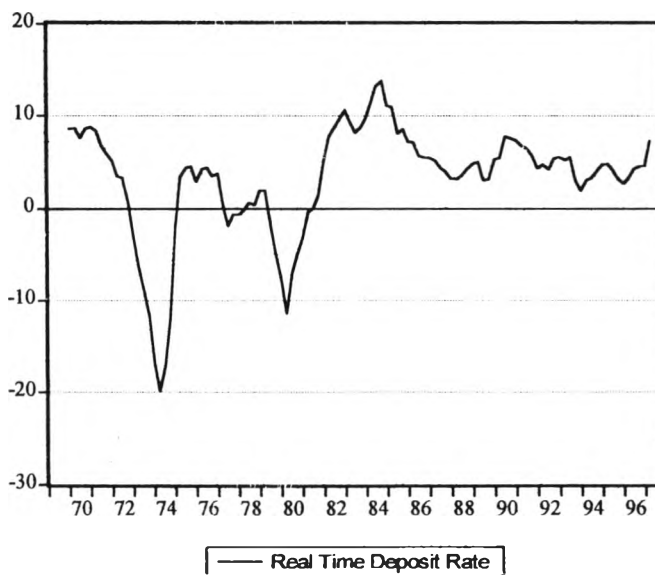
การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในระบบการเงินจากมาตรการต่างๆ ในการปล่อยเสรีทางการเงินดังกล่าว อาจส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ของเงินกับตัวแปรทางเศรษฐกิจไม่มีเสถียรภาพ อันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราเร็วของการหมุนเวียนของรายได้ (Income velocity) หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการถือเงินของบุคคล (portfolio Shift) อันเนื่องมาจาก ผลของนวัตกรรมทางการเงิน เป็นต้น จากกรณีดังกล่าว นำมาซึ่งความสนใจในการศึกษาว่า เสถียรภาพของความสัมพันธ์ของอุปสงค์ในการถือเงินของไทย จะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร จากการปล่อยเสรีทางการเงิน โดยมีสมมติฐานว่าผลกระทบของนโยบายปล่อยเสรีทางการเงิน ควรจะส่งผลให้ความสัมพันธ์ของอุปสงค์ของเงินต่อปัจจัยกำหนดมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไป และ อาจจะมีผลให้ฟังก์ชันอุปสงค์ของเงินไม่มีเสถียรภาพของความสัมพันธ์ต่อปัจจัยกำหนด

รูปที่ 1.1 แสดงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ที่แท้จริงของไทย

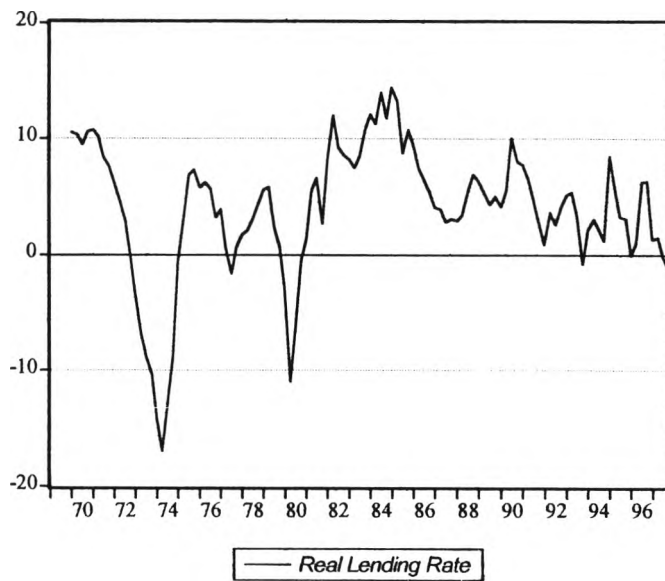
ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

รูปที่ 1.2 แสดงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนที่แท้จริงของไทย

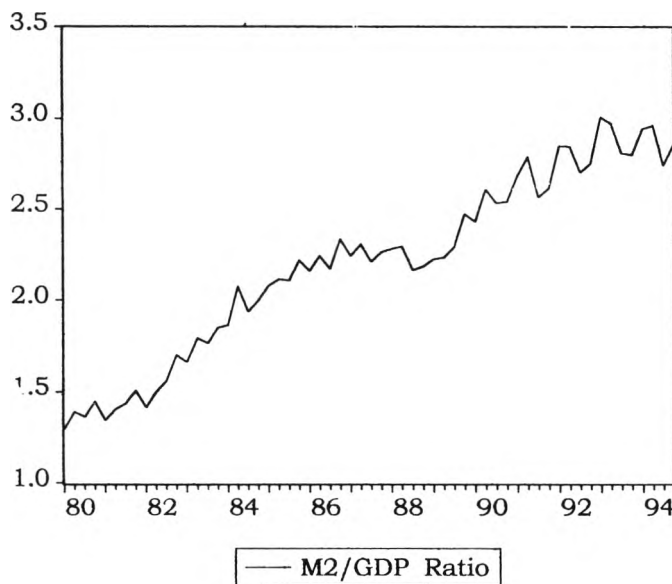
ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

รูปที่ 1.3 แสดงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระหว่างธนาคารพาณิชย์ที่แท้จริงของไทย

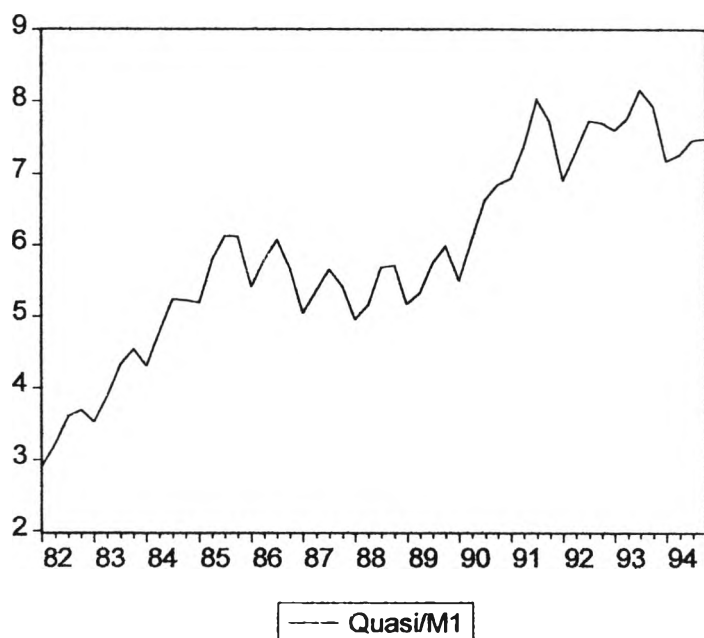
ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

รูปที่ 1.4 แสดงสัดส่วนของ M2/GDP (Financial Deepening)

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

รูปที่ 1.5 แสดงสัดส่วนของ Quasi/M1

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการปล่อยเสรีทางการเงินที่มีต่ออุปสงค์ของเงิน
2. เพื่อศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ของฟังก์ชันอุปสงค์ของเงินต่อปัจจัยกำหนดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงขบวนการปรับตัวของอุปสงค์ของเงินในระยะสั้นเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาว
4. เพื่อทดสอบเสถียรภาพของฟังก์ชันอุปสงค์ของเงินจากผลกระทบของการปล่อยเสรีทางการเงิน
5. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของการเลือกใช้ตัวแปรปริมาณเงินเป็นเป้าหมายทางการเงิน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงผลกระทบในด้านต่างๆ ของมาตรการปล่อยเสรีทางการเงินที่อาจส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของเงิน
2. ทำให้ทราบถึงรูปแบบที่เหมาะสมของแบบจำลองอุปสงค์ของเงินในระยะสั้นที่เหมาะสมต่อการนำมาใช้ในการทดสอบอุปสงค์ของเงินในระยะสั้นของประเทศไทย
3. ทำให้ทราบถึงขอบเขตการปรับตัวของอุปสงค์ของเงินในระยะสั้นต่อดุลยภาพในระยะยาว
4. ทำให้ทราบถึงความเหมาะสมในการใช้ปริมาณเงินเป็นเป้าหมายทางการเงิน

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งเน้นที่จะศึกษาผลกระทบของการปล่อยเสรีทางการเงิน ที่มีต่ออุปสงค์ของการถือเงิน และทำการทดสอบเสถียรภาพของอุปสงค์ของการถือเงินทั้งเงินในความหมายแคบ (Narrow Money) และในความหมายกว้าง (Broad Money) ในช่วงปี พ.ศ. 2523.1-2539.4 โดยในการทดสอบเสถียรภาพของฟังก์ชันอุปสงค์จะทำการทดสอบโดยแบ่งออกเป็นสองช่วงเวลาคือช่วงปี พ.ศ. 2523.1-2533.2 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการปล่อยเสรีทางการเงินในส่วนต่างๆ ไปบ้างแล้ว แต่ยังคงมีการควบคุมอยู่เป็นบางส่วน และในช่วงปี พ.ศ. 2533.3-2539.4 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการปล่อยเสรีทางการเงินเต็มรูปแบบตามแผนการพัฒนาระบบการเงินขั้นที่ 1 และ 2 โดยในการศึกษา จะใช้มาตรการในการปล่อยเสรีในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากทุกชนิด การยอมรับพันธบัตรที่ 8 ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และการปล่อยเสรีทางด้านกฏการปริวรรตเงินตรา เป็นจุดเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและแบ่งแยกช่วงเวลาในการศึกษา โดยในการศึกษาค้นคว้านี้จะทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูลล่าสุดถึงปี พ.ศ. 2539.4 เนื่องจากในเดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลได้มีการ

---

* การปล่อยเสรีทางการเงินในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะครอบคลุมถึงการผ่อนคลายการควบคุมทางการเงิน (Financial Deregulation) การปล่อยเสรีทางด้านกฏการปริวรรตเงินตรา การปล่อยเสรีในอัตราแลกเปลี่ยน การปล่อยเสรีในอัตราดอกเบี้ยทุกประเภท และการพัฒนากลไกการดำเนินงานของตลาดเงิน และตลาดทุน รวมถึงการพัฒนาการดำเนินงานธุรกรรมทางการเงินในด้านต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดนวัตกรรมทางการเงิน

ประกาศเปลี่ยนแปลงนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนใหม่ จากระบบตรกรำเงิน (Basket Currency System) เป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว (Managed Float Currency System) และเงื่อนไขในการดำเนินนโยบายการเงินการคลังหลังจากนั้นอยู่ภายใต้การควบคุมของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวอาจส่งผลให้เสถียรภาพของอุปสงค์ของเงินเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยมีได้เกิดจากผลกระทบของนโยบายปล่อยเสรีทางการเงิน นอกจากนี้ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ตัวแปร GDP (Gross Domestic Product) รายไตรมาสเป็นตัวแทนของระดับรายได้ที่เป็นตัวเงิน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะมีความล่าช้าในการรวบรวมข้อมูล 1 ปี ดังนั้นการศึกษานี้จึงใช้ข้อมูลล่าสุดถึงไตรมาสที่สี่ของปี พ.ศ. 2539

1.5 วิธีการศึกษา

1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series) แบบทุติยภูมิ (Secondary data) ทั้งหมด โดยเป็นข้อมูลรายไตรมาสตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523-2539 สามารถแยกประเภทของข้อมูลตามแหล่งที่มาได้ดังนี้

1. ข้อมูลปริมาณเงินทั้งในความหมายแคบและความหมายกว้าง ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นต่างๆ และข้อมูลสินทรัพย์ทางการเงินอื่น ๆ เก็บรวบรวมมาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและธนาคารแห่งประเทศไทย
2. ข้อมูลผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (Gross Domestic Product) รวบรวมมาจากสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
3. ข้อมูลดัชนีตลาดหลักทรัพย์ (Set Index) อัตราเงินปันผลตอบแทน (Market Dividend Yield) และอัตราส่วนราคาปิดต่อกำไรสุทธิ (Market P/E Ratio) เก็บรวบรวมมาจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ข้อมูลที่รวบรวมมาจะอยู่ในรูปข้อมูลรายปีและรายไตรมาส ถูกนำมากระจายออกเป็นข้อมูลรายไตรมาสโดยใช้วิธีการทางสถิติ ภายใต้งานภายในประเทศเบื้องต้น (Gross Domestic Product)

ข้อมูลที่อยู่ในรูปรายปีจะ ข้อมูลดังกล่าวได้แก่ผลิต

1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์จะแบ่งออกเป็นสองส่วน ในส่วนแรกจะเป็นการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive method) เพื่อแสดงรายละเอียดของมาตรการต่างๆ ในการปล่อยเสรีทางการเงิน ของประเทศไทย ผลการศึกษาในส่วนนี้จะทำให้เกิดความเข้าใจในลำดับขั้นตอนของการปล่อย เสรีทางการเงินของไทย และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อตัวแปรทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative method) ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนหลักๆ ดังนี้

ขั้นตอนแรก จะเป็นการทดสอบความเป็น Stationary ของข้อมูลทุกตัวที่อยู่ในสมการ อุปสงค์การถือเงินในระยะยาว โดยการทดสอบความเป็น Unit Roots ของข้อมูล โดยใช้แบบ จำลอง ADF test (Augmented Dickey-Fuller Test) จากนั้นเมื่อสามารถกำหนดความเป็น Stationary (integrate at n^{th} order) ของข้อมูลแต่ละตัวที่อันดับต่างๆ ได้แล้ว เราจะนำข้อมูลเหล่านี้ มาทดสอบร่วมกันเพื่อทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว (long-run equilibrium relationships) ขั้นตอนนี้จะทำได้โดยการประมาณการสมการถดถอยของแบบจำลองอุปสงค์การ ถือเงินในระยะยาว โดยใช้เทคนิคกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least square) จากนั้นจะนำค่า ความคลาดเคลื่อน (residual) ที่ได้จากการประมาณค่าดังกล่าว มาทำการทดสอบความเป็น Stationary ของข้อมูลอีกครั้ง โดยใช้แบบจำลอง ADF Test ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งถ้าเราได้ว่าค่า ส่วนเหลือดังกล่าวมีความเป็น Stationary เราจะได้ว่าอุปสงค์การถือเงินมีความสัมพันธ์ที่มี เสถียรภาพในระยะยาวกับตัวแปรกำหนด ซึ่งจะทำให้เราสามารถทดสอบการปรับตัวแบบพลวัต ของแบบจำลองอุปสงค์การถือเงินในระยะสั้น (short run dynamic adjustment) โดยใช้แบบ จำลอง ECM (error correction mechanism) ได้ แต่ถ้านผลการทดสอบพบว่า อุปสงค์ของเงินใน

รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ interpolate ข้อมูลรายปีมาเป็นข้อมูลรายไตรมาส สามารถพิจารณาได้จากภาคผนวก ก.

ระยะยาวไม่มีเสถียรภาพของความสัมพันธ์ในเชิงดุลยภาพกับปัจจัยกำหนด จะแสดงถึงความไม่มีเสถียรภาพของความสัมพันธ์ในระยะสั้นด้วย เราจะไม่สามารถทดสอบการปรับตัวของอุปสงค์การถือเงินในระยะสั้นโดยใช้แบบจำลอง ECM ได้เนื่องจากผลการทดสอบที่ได้จะมีระดับความน่าเชื่อถือทางสถิติต่ำ ในกรณีดังกล่าวเราจะทำการทดสอบโดยใช้แบบจำลอง PAM (partial adjustment model) แทน ซึ่งเราจะได้กล่าวถึงรายละเอียดของแบบจำลองทั้งสองในลำดับต่อไป

ขั้นตอนที่สอง จะเป็นการประมาณการแบบจำลองของอุปสงค์การถือเงินในระยะสั้นโดยใช้แบบจำลอง ECM หรือ PAM โดยในกรณีที่เรารู้ว่าฟังก์ชันอุปสงค์การถือเงินในระยะยาวมีความเป็น Cointegration เราจะประมาณการปรับตัวของอุปสงค์การถือเงินในระยะสั้น โดยใช้แบบจำลอง ECM ในทางตรงกันข้าม ในกรณีที่อุปสงค์การถือเงินในระยะยาวกับตัวแปรกำหนดไม่มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว (no Cointegration Relationship) เราจะทำผลต่างลำดับที่หนึ่ง (first differencing) กับข้อมูลทุกตัวเพื่อให้ข้อมูลมีความเป็น Stationary ก่อนจะนำไปประมาณการโดยใช้แบบจำลอง PAM โดยใช้เทคนิคกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) ในการประมาณการ อนึ่งเทคนิค Cointegration และแบบจำลอง ECM ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จะใช้เทคนิคของ Engle และ Granger (1987) เป็นหลัก

ขั้นตอนสุดท้าย จะเป็นการทดสอบความมีเสถียรภาพ (stability test) ของฟังก์ชันอุปสงค์ของเงินโดยเทคนิค CUSUMO Test โดยสรุปเราอาจแสดงแผนผังของขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังที่กล่าวมาข้างต้น ได้ดังรูปที่ 1.6

1.6 คำจำกัดความ

M1 (narrow money) หมายถึงปริมาณเงินในความหมายแคบ ซึ่งได้แก่ผลรวมของเหรียญกษาปณ์ ธนบัตร และเงินฝากประเภทเพื่อเรียก (demand Deposit)

M2 (borad money) หมายถึงปริมาณเงินในความหมายกว้าง ซึ่งได้แก่ผลรวมของปริมาณเงินในความหมายแคบและสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียงกับเงิน (quasi money)

quasi money หมายถึงผลรวมของเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำประเภทต่างๆ และเงินบาทที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

การปล่อยเสรีทางการเงิน หมายถึงมาตรการต่างๆ ในการปฏิรูปและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน เช่น การปล่อยเสรีในอัตราดอกเบี้ยทุกประเภท การปล่อยเสรีด้านการปริวรรตเงินตรา การยอมรับพันธะข้อ 8 ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ การผ่อนคลายการควบคุมการดำเนินธุรกรรมของสถาบันการเงิน (financial deregulation) การผ่อนคลายความยืดหยุ่นของอัตราแลกเปลี่ยน และมาตรการต่างๆ ในการพัฒนาตลาดเงินและตลาดทุน

ช่วงเวลาก่อนการปล่อยเสรี หมายถึงช่วงเวลาก่อนที่จะมีการปล่อยเสรีทางการเงินเต็มขั้นตามแผนพัฒนาระบบการเงินขั้นที่หนึ่งและสอง โดยจะอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2523.3-2533.2

ช่วงเวลาหลังการปล่อยเสรี หมายถึงช่วงเวลาหลังจากที่มีการปล่อยเสรีทางการเงินเต็มขั้นตามแผนพัฒนาระบบการเงินขั้นที่หนึ่งและสอง โดยจะอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2533.3-2539.4

รูปที่ 1.6 แผนผังแสดงรายละเอียดวิธีการวิเคราะห์

